

Beantwoording technische vragen Landgoed Zwanenburg – aanvraag bijzondere begraafplaats

Fractie	ONS Bernheze
Commissie	Ruimte en Leefbaarheid – 17 september 2026
Raadsvergadering	1 oktober 2026 – agendapunt 16
Onderwerp	Landgoed Zwanenburg (aanvraag begraafplek), Heeswijk-Dinther
Indiener	Jan van der Biezen, burgerlid ONS Bernheze
Via	Griffie gemeenteraad Bernheze
Beantwoord door	Evert Meeuwissen, teamcoach Burgerzaken

- Het college stelt dat het algemeen belang in deze specifieke situatie zwaarder weegt dan het individuele belang. Welke algemene belangen zijn hierbij concreet meegewogen en op welke objectieve criteria is deze afweging gebaseerd?**
 - De langdurige gevolgen voor de fysieke leefomgeving;
 - Borging van de grafrust;
 - Privaatrechtelijke gevolgen;
 - Beschikbare begraafcapaciteit en
 - Een consistente behandeling van toekomstige verzoeken.
- Is voor deze specifieke locatie onderzocht of er vanuit ruimtelijke ordening, bodem, grondwater, milieu, natuur of volksgezondheid feitelijke bezwaren bestaan tegen het realiseren van één particuliere bijzondere begraafplek? Zo ja, wat zijn de uitkomsten?**

Nee.

Er heeft nog geen integraal locatieonderzoek op deze aspecten plaatsgevonden. Dit komt aan de orde als de raad besluit medewerking te verlenen.
- Is onderzocht of de genoemde langdurige ruimtelijke en privaatrechtelijke gevolgen door voorwaarden, privaatrechtelijke afspraken of andere juridische borging voldoende kunnen worden ondervangen?**

Deels.

Privaatrechtelijke afspraken kunnen zaken borgen, maar nemen de wettelijke termijnen en ruimtelijke gevolgen niet weg.
- Hoeveel verzoeken voor een particuliere of bijzondere begraafplaats zijn in Bernheze in de afgelopen 20 jaar ingediend en hoe zijn deze afgehandeld?**

In de organisatie zijn geen vergelijkbare verzoeken bekend. Er vindt ook geen afzonderlijke registratie van dergelijke verzoeken plaats. Daarom kan het aantal over de afgelopen twintig jaar niet met zekerheid worden vastgesteld.
- Is onderzocht hoe vergelijkbare gemeenten omgaan met verzoeken om een particuliere begraafplek op eigen terrein of een landgoed? Zo ja, wat blijkt uit die vergelijking?**

Nee.

6. **Klopt het dat artikel 40 van de Wet op de lijkbezorging de gemeenteraad de bevoegdheid geeft om een bijzondere begraafplaats aan te wijzen, maar dat daaruit op zichzelf geen verplichting volgt om een particulier verzoek af te wijzen?**

Ja.

Artikel 40 geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om de grond voor een bijzondere begraafplaats aan te wijzen. De wet verplicht de gemeenteraad niet om dit verzoek af te wijzen.

7. **Het college noemt als risico dat zonder vastgesteld beleidskader ongelijke of moeilijk uitlegbare behandeling van toekomstige verzoeken kan ontstaan. Waarom wordt vervolgens voorgesteld géén beleidskader te ontwikkelen, terwijl een beleidskader juist objectieve criteria kan bieden?**

Het college acht het faciliteren van particuliere bijzondere begraafplaatsen niet wenselijk en stelt daarom voor hiervoor geen beleidskader te ontwikkelen.

8. **Is juridisch beoordeeld of de gemeenteraad deze individuele aanvraag op de eigen bijzondere omstandigheden kan beoordelen en eventueel toestaan zonder dat daarmee automatisch toekomstige vergelijkbare aanvragen eveneens moeten worden toegestaan?**

Ja.

Een besluit op deze aanvraag verplicht niet automatisch tot het toestaan van toekomstige aanvragen. Die moeten afzonderlijk worden beoordeeld.

9. **In hoeverre is het ontbreken van behoefte aan extra begraafcapaciteit juridisch relevant bij een verzoek dat voortkomt uit de persoonlijke wens om op het eigen landgoed begraven te worden, en niet uit een tekort aan reguliere begraafcapaciteit?**

Het ontbreken van behoefte aan extra begraafcapaciteit is één van de belangen die het college in de afweging heeft betrokken en is niet op zichzelf doorslaggevend.

10. **Welke juridische mogelijkheden heeft de gemeenteraad om, in afwijking van het collegevoorstel, uitsluitend voor deze bijzondere individuele situatie medewerking te verlenen en daarbij voorwaarden te stellen?**

De raad kan via een amendement besluiten de betreffende gronden als bijzondere begraafplaats aan te wijzen en daarbij voorwaarden stellen die deze bijzondere individuele situatie afbakenen. Voor ingebruikneming is vervolgens een afzonderlijk besluit van het college vereist. Met de voorwaarden wordt de precedentwerking voor niet-vergelijkbare aanvragen beperkt. Bij een toekomstige vergelijkbare aanvraag moet opnieuw worden beoordeeld of de omstandigheden overeenkomen met de voorwaarden en uitgangspunten van dit besluit.

11. **Kan besluitpunt 2 – geen beleid ontwikkelen voor particuliere bijzondere begraafplaatsen – afzonderlijk worden beoordeeld en besloten, los van de concrete aanvraag voor Landgoed Zwanenburg?**

Ja.

Het betreft twee afzonderlijke beslispunten waarover de raad afzonderlijk kan besluiten.

12. **Als de raad besluit geen algemeen beleid te ontwikkelen, blijft dan juridisch ruimte bestaan om toekomstige uitzonderlijke individuele verzoeken toch afzonderlijk en gemotiveerd te beoordelen? Zo ja, op welke grondslag?**

Ja.

Het ontbreken van beleid neemt de bevoegdheid van de gemeenteraad op grond van artikel 40 Wlb niet weg. Een toekomstig verzoek moet afzonderlijk worden beoordeeld.